

Lévai Ujság

ELSŐ
LÉVAI
PUSKAMŰVES ÉS
LŐSZER SZAKÜZLET

BAROSKA
KÁLNAI U. 5. TEL. 150

GAZDASÁGI, KULTURÁLIS ÉS KRITIKAI HETILAP

II. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM

1935 FEBRUÁR 13. SZERDA

ÁRA 80 FILLÉR

Antal Gyula városbíró, Weisz Gyula az üzemi bizottság elnöke és Boromisza Tivadar telepigazgató nyilatkoznak a villanyügyben

A Lévai Ujság árleszállításra és új tarifa bevezetésére irányuló mozgalma, amely a város lakossága minden rétegének osztatlan érdeklődésével találkozott, az illetékes tényezőket közbelépésre és mielőbbi intézkedésekre készítette. Antal Gyula városbíró és Weisz Gyula üzemi bizottsági elnök lapunk részére nyilatkozatot adtak, az egész kérdéskomplexumra vonatkozólag, amelyet részletesen közlünk.

A Lévai Ujság objektivitása.

Már január 30-án megjelent számunkban, amikor az elkeseredett fogyasztók panaszainak megszólaltatásával az akciót elindítottuk, bejelentettük, hogy a fogyasztók kívánságainak nyilvánosságra hozatala mellett helyet fogunk adni az illetékes tényezők ellenvetéseinek is. A Lévai Ujság nem akar izgálni, lázítani, hanem lehetővé akarja tenni az életbevágóan fontos kérdés nyilvános megtárgyalását. Mindig meg kell hallgatni a másik felet is és ezért szívesen állítjuk lapunk hasábjait a villany ügy sorsát intéző vezetők rendelkezésére. Tisztázni kell a vitás kérdéseket és ha csak egy mód van rá, meg kell teremteni a békés megegyezés lehetőségét.

A városi villanytelepen lefolyt beszélgetés alapján Antal Gyula városbíró, Weisz Gyula üzemi bizottsági elnök és Boromisza Tivadar üzemigazgató közös nyilatkozatát az alábbiakban ismertetjük:

Válasz a fogyasztók panaszaira.

Elismerjük, hogy a fogyasztók panaszai között, amelyeket a Lévai Ujság részletesen közölt, vannak indokolt panaszok is, előfordulnak azonban olyanok is, amelyek nem teljes mértékben fedik a valóságot. Indokolt például az áramszolgáltatásban ismétlődő zavarok sérelmezése, erre azonban az a válaszuk, hogy minden technikai üzemnél, legyen az vasut, autó vagy hajó, előfordulnak a technikai tökéletlenség folytán kisebb nagyobb zavarok, amelyekért személyeket felelőssé tenni nem lehet. A Stredóval kötött megállapodás értelmében az áramszolgáltatás megszakításait azonban minden esetben ajánlott levélben közöljük, mert amennyiben ezek évente a megállapított határt meghaladják, az okozott kárért a Stredo kártérítéssel tartozik. Ennek érdekében egy speciális órát is beszereztünk, úgy hogy a zavarokat nevezetesen az áram

kikapcsolások tartamát pontosan regisztrálni tudjuk.

Nem tudunk a bajokon akkumulátorral sem segíteni, mert Léván kétféle áram van és így az elosztás egy akkumulátorból lehetetlen. Az akkumulátorban csak egyenáram van.

A konkrét panaszokat a telep vezetősége bármikor hajlandó kivizsgálni és azokon a lehetőség szerint segíteni.

Harc a Stredóval.

A villanytelep a maga részéről sok mindent tenne a fogyasztók érdekében, azonban ezt lehetetlenné teszi a Stredo elutasító magatartása. Sok akadályt gördít működésünk elé, így pld. sürgető leveleinkre választ nem ad és a legmértányosabb engedményekre sem hajlandó.

Kénytelenek vagyunk a Stredóval szemben a legszigorúbb jogi alapokra helyezkedni és a vele kötött régi megállapodás rendelkezései alapján kiverkedni azt, hogy az áramszolgáltató 100%-ban teljesítse vállalt kötelezettségét a villanyteleppel szemben. Legujabban a nappali és az éjjeli áramfogyasztás részére követelünk kedvezményesebb tarifát. Az erre vonatkozó tanácskozások folyamatban vannak.

A közvilágítás.

A többi városokhoz viszonyítva a lévai közvilágítás jónak mondható. Érsekújvárt, Nyírád az utcák világítása sokkal gyérebb, mint nálunk. Évente egyre nagyobb területen kell a várost világítanunk, aminek bevezetése és az áramfogyasztás többlete nélkül a külön fedezetet. Igérjük, hogy a belváros, különösen a korzó megvilágítását, ahol naponta az emberek ezrei fordulnak meg, haladéktalanul meg fogjuk javítani, legalább is ideiglenesen. A végleges megoldás a kerámit-ut átépítésével függ össze, mert új és más oszlopokat kell elhelyezni, ami az utépítés során kerül megoldásra. Gyakran előfordul, hogy az utcai lámpákat leverik, mert bizonyos helyeken, például a gimnázium mellett parkok közelében, a közönség nem tűri a világítást. Ezekre a helyekre hiába tettünk ismételt új lámpákat, azokat feleltelen elemek onnan eltávolították.

Összehasonlítás a többi városokkal.

Tudomásunk szerint a környékbeli városok áramtarifája magasabb, mint a miénk és csak most indítottak akciót annak leszállítása érdekében. Mi már 1928-ban megtettük ezt a lépést.

Ezen kívül mellőztük a mai napig a 10%-ot kilevő villanyadó bevezetését. Igaz, hogy nincs kedvezményes háztartási áram és az ipari áramot is csak megszorításokkal engedélyezzük, azonban ennek oka az, hogy az önköltségi ár 2 Ké-t tesz ki és ezen alul áramot nem szolgáltatathatunk. Ha sikerül a Stredóval a nappali és az éjjelutáni áram részére kedvezményes tarifát kiverkednünk, úgy ezen irányban is módunkban lesz újabb kedvezményeket tenni.

A reziköltségeket azzal igyekszünk csökkenteni, hogy az eddig szükséges, de újabban már feleslegessé vált telepi alkalmazottakat más városi üzemekhez osztjuk be.

Mit hajlandó tenni a város.

1. A világítási áramra vonatkozólag a jövőben lényeges kedvezményeket biztosítunk mindazoknak, akik többet fogyasztanak az 1934 évi átlagnál. A többet tevékeny kedvezményt adunk.

2. A vízhez és egyéb motorok áramdíja a világításnál alacsonyabb lesz, az ipari áramra pedig a lehetőség szerint kedvezményesebb tarifát vezetünk be.

3. Háztartási áramot, kirakatvilágításra, fényreklámokra csak akkor adhatunk kedvezményes tarifát, ha a Stredónál sikerül külön kedvezményes áru tarifát kieszközölni.

4. A közvilágítást, amelyet a telep ingyen szolgáltat, meg fogjuk javítani, újabb lámpák elhelyezéseivel.

5. Az áramszolgáltatásra vonatkozó szabályrendeletet, amely már 1933 óta munkában volt, sürgősen letárgyalatjuk a városi tanáccsal és a képviselőtestülettel.

6. Szigorú lépéseket teszünk a telep, több mint 100.000—Ké-t kitevő kintlevőségeinek, a díjhátralékok behajtása érdekében.

Lévai farsang

A lévai Sokol tornaegylet szombaton 16-án, este 9 órai kezdettel tartja 10. jubileárius álarcosbálgját a Stránszky szálló nagytermében. 2 zene és szórakoztató program. A meghívó felmutatandó, esetleges reklamációk az Orient mozi pénztáránál eszközölhetők.

A lévai dalárda teája a Kaszinó helyiségében kitűnő hangulatban zajlott le. A jól összeállított program nagy sikert ért el és még éjjelkor is táncoló párok töltötték meg a termet.

Meg vagyunk győződve az illetékes tényezők jóindulatáról, nyílt kérdés marad azonban továbbra is, hogy a tervezett engedmények megfelelőek-e a zugoló fogyasztók megnyugtására és arányban áll-e majd az ígért kedvezmény a mai gazdasági viszonyokkal.

Lapunk legközelebbi számában Krčmery mérnök, besztecebányai telepigazgató országos szaktekintély lapunkhoz eljuttatott részletes szakvéleményét közöljük. Krčmery mérnök alapján ismeri a helyi viszonyokat és így véleménye kétszeresen tarthat számot a lévai fogyasztók érdeklődésére.

Mozik műsora:

ORIENT (Stránszky): Ma, szerdán este: „KAMERÁVAL A FÖLD FELTETT ÉS A TENGHER FENEKÉN.” Werne Gyula valóságá vált álma, melyben látni fogják érdekes jelenetekben a cápák vadászatát az embekekre, a buvárok küzdelmeit a gigantikus nagyságu tengeri állatokkal és az első színes felvételeket a csodás tengeralatti panorámából. — Vasárnap és hétfőn: „TROMPF ÁSZ.” Erdékesítő grandiózus repülőfilm a világháborúból. A film hűségesen ábrázolja a háboru poklát és a légi háboru hősiességét. Főszerepekben: Richard Dix, Elisabeth Allan. — Előköszületben: Conrád Veidt monumentális filmreemeke, melyet Németországban, Ausztriában és Magyarországon beállítottak: HERCEG ÉS ZSIDAJA („Jud Süß”) Feuchtwanger Leon világhírű regénye nyomán.

APOLLO (Denk): Csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap Kálmán Imre világsikerült operettjének szenzációs hangosfilmpremierje: CSÁRDÁSKIRÁLYNŐ. Magyar énekek, gyönyörű melodikus zene, fordulatok helyzetkomikumok. Egy film, mely mulattat, szórakoztat, megkacaglat és feledhetetlen órákat szerez. A film elsőrangúságát biztosítsák a közismert s mindenütt kedvelt főszereplők is, mint Eggerth Márta, Söhnker Jan, Paul Kemp, Paul Hörbiger, Ida Wüst, H. Junkermann, Inge List stb. Előadás előtt és a szünet alatt zeneátvitel a Denk kávéházból, Hevessi Sándor közkedvelt jazz-zenéjett közreműködésével. Ismert slágerek és a „Csárdáskirálynő” film nyitánya. — Vasárnap délután népelőadás: HANG A TULVILÁGBÓL. Megrendítő és ideglesztő detektívdráma!

Érsekujvár megadóztatja a gyári lerakatokat

Érsekujvár város képviselőtestülete múlt héten tartott közgyűlésén határozattal emelte a tanács azon javaslatát, hogy a jövőben adóztassanak meg minden olyan gyári lerakatot, fiókot, pénztárat, biztosítóintézetet, amelynek központja Érsekujváron kívül van. Az adó évente kitenne:

1. Gyári lerakatok, fiókok évi adója 500-tól 5.000 Ké-ig;
2. Pénztárak fiókja 500 Ké-től 50.000 Ké-ig;
3. Biztosító ügynökségek 1.000-tól 10.000-ig;
4. Egységáruházak 15.000 Ké-től 50.000 Ké-ig.

Holota dr. városbíró rámutatott arra, hogy ennek a szabályrendeletnek szükségletét a rendkívüli viszonyok kényszerítik a városra. A gyári lerakatok és fiókok új rendszere legnagyobb mértékben gyengítette a kereskedő és iparos társadalmat, de egyúttal a város bevételeit is. Egyrészt, hogy a kiskereskedők számára mulatkozó hátrány megszűnjék, másrészt, hogy a város új jövedelmekre tegyen szert, szükségesnek mutatkozott az új adó bevezetése. A képviselő testület egyhangúlag határozattal emelte a javaslatot.

Mikor történik ez meg Léván...?

Látogatás a világ legnagyobb úszóvárosában

Helyszíni riport

Saint-Nazaire, 1935 február.

Saint-Nazaire-i Penhoët hajógyár háromezer munkása készíti a „Normandie“-t, a világ legnagyobb óceánjáró hajóját. Három év óta készül és csak 1935 május 19-én indul első útjára.

Titáni méretek.

Hogy e hajó arányairól képet kaphassunk, hasonlítsuk csak össze bizonyos lévai távolságokkal. Képzeljük el, hogy a Schoeller-parktól a Borosházig, a Zárdától a járásbírósig egy 70 m. mély gödörre lenne szükség, hogy e hajót elhelyezhessük. Az orrára állítva a párisi Eiffel tornyot 13 m-el túlhaladná. Csupán a kormány akkora, hogy nem férne be a Szappanos utcánkba.

Befogadóképessége

az arányaihoz mérten óriási. Négyezer utas számára van hely a személyzetek kívül, amely utóbbi nagyjából a következőkből áll: 14 főliszt, 26 tiszt, 160 mechanikus, 300 tengerész, 5 orvos, 10 ápolónő, 50 villanyszerelő, 7 nyomdász, 9 fodrász, 30 zenész, 170 szakács, 9 mézárós, 10 pék, 6 pincester, 628 pincér és szobalány, 25 szobalány, fotográfusok, rádiószemélyzet, bármixerek, tornatanárok, uszómesterek (két uszodához), 15 liftbody ugyanannyi lifthez, ami hét emeletet köt össze.

Egy átkeléshez a következő élelmiszerekre van szükség: 70.000 tojás, 7.000 szárnyas, 16.000 kilo hús, 24.000 liter bor, 7.000 üveg pezsgő stb...

A Normandie vonalai

a dinamika lörvényei szerint lettek rajzolva és negyven csomó óránkénti sebességgel fog haladni. Három kéménye a menetirányba hajlik és

bármelyikébe elérne a plébánia templom tornyostól. A szalónok és dohányzóok egész sorozata következik a második fedélzeten. Ajtóik automatikusan nyílnak, mégpedig úgy, hogy pár perc alatt egy 8 m. magas és 200 m. hosszú perspektíva teremteremtődik.

A dekoráció

valóságos műemkek tömege, amihez a márvány, kristályüveg, mahagoni és egyéb értékes fa, porcellán szolgálnak anyagképen. A falak a hajózás történetét ábrázolják relief képekben. Az étterem világító berendezése a legnagyobb szenzáció. 90 m. hosszú, mennyezete és falai kristályból és tükrökből vannak kirakva, amelyre 50 fényzőrő vetíti fényét. Az ember valóságos gyémánt teremben képzelet magát.

Tűzbiztonság

Az eddigi hajótűzek szomorú tapasztalatain okulva a modern technika a Normandie-t elégethetlenné tette. A falak elégethetetlen anyaggal vannak bevonva, mindenütt automatikus tűzjelzők vannak felszerelve, amelyek a normális hőmérsékleten felül azonnal jeleznek a tűzörségen és kikapcsolják a környékbeli ventilációt. Minden helyiség mennyezetén nyílás van a vízzel való lokalizálás megkönnyítésére, ha az ajtóhoz jutni nem lehetne. A feliratok foszforeszkálnak a sötétben az esetben, ha mint Léván, világítási zavarok lépnek fel.

„Normandie“ a világ legnagyobb úszóvárosa maximális biztonságot nyújt utasainak, a francia nemzetnek pedig egy újabb babérlevelet a „glorie“ koszorújához: övé a világ legnagyobb hajója. Paly.

visszaélni, ha nem indul erkölcsi alapokból és nem irányul erkölcsileg helyes célra. Ehrenfeld mérnök szellemes bevezető után tért át a nehéz tudományos téma népszerű ismertetésére, azzal a bizalommal és természetességgel, amely csak az igazi hozzáértőknek tulajdonsága. A csillagok világát ma pontosan ismeri a tudomány és életük, keletkezésük, pusztulásuk ismertetését is megkísérelti a logikus következtetések alapján. Kant és Laplace teóriájának részletezése után Svante Arrhenius legújabb és legvalószínűbb hipotézisét ismertette, beleszőve az élet hallhatatlanságának biztató motívumát.

Az 1935 évi útépítési program

Két évi szünet után, február 8-9-ére ismét összehívták az országutak építésére hivatott utépítési alap tanácsát, hogy az összegyűlt összeget felossza és megállapítsa az 1935. év utépítési programját. A felhasználásra váró összeg 90 millió, amelyből azonban 20% az egész köztársaságot összekötő utak építésre van tartalékolva. Ezidén a Brünn—Pozsony és Brünn—Trencsén irányú utak rendszeres kiépítésére kerül a sor. Ezen 20% levonásával tulajdonképpen tehát csak 72 millió

marad és ez kerül az egyes ország-részek felosztására a következő kulcs szerint:

Csehország 58⁷/₁₀, 43,3 millió; Morvaország és Szilézia 28⁰/₁₀, 17,2 millió; Szlovénia 15⁴/₁₀, 11,1 millió; Ruszinszko 2⁰/₁₀, 1,4 millió.

Ezen kulcs megállapításánál az jön tekintetbe, hogy melyik országrészben mennyi a nem állami utak hossza kilométerekben, mennyi a motoros jármű és mennyi az ezek után fizetett adó mennyisége.

Mit szívnak a csehszlovákiai dohányosok

1934-ben összesen 12 milliárd cigarettát fogyasztott el, ebből a túlnyomó többség Zora 8 milliárd, a fogyasztás 2/3 része; több mint egy milliárd Vlasta, ami tekintettel rövid létezésére, igen tekintélyes szám; az Egyiptomot 1934-ben már csak 600, a Memphisét pedig 700 millió mennyiségben fo-

gyasztották. Az összes többi cigarettára csak 1 milliárd jut. Minden statisztikában az emberek sorsa tükröződik vissza, de a gazdasági helyzet katasztrofális voltát semmi sem jellemzi jobban, mint az olcsó cigaretták fogyasztásának rohamos gyarapodása.

Vándor

Munkát keres, arcán a szegény pirja, kezében bot és a gyomra korog... Ajka a multat visszahívja s azt mondja: vannak ma is boldogok, kiknek asztaláról egy falat jut tán nekem is... Ó arról nem tehet: otthon éhez az asszony és gyerek, kiknek még morzsa sem akad... Dolgozni nincs mit, — kéreget s átkozta a sorost, életet... Egy a sok közül, ki kérni kénytelen, kinek élete bús, reménytelen...

Veres Vilmos.

Ahogy én látom...

a lévai publikum nem hajlandó pontosan eljárni semmiféle rendezésre. A lévai közönség mindig egy órát kérik, soha sincs ott akkor, amikor az előadás kezdődik, legyen az akár kulturális estély, mozi, színház, bál vagy tea. Ez az állapot, ez a konok szokás már a legnagyobb indulatú ember idegeit is végsőkig feszíti. A pontos, korrektek, másokat zavarni nem hajlandó és a meghívókon jelzett kezdetnek jóhiszeműen hívó látogatóknak bűnhődni kell ezen érényekért, mert a közönség többi része alaposan megvárakoztatja őket. Léván már bevett szokás a vaskos pontatlanság, hogy miért, ki tudja? Szánjuk azokat a lelki szegényeket, akik azt hiszik, hogy a késedelem az előkelőség jele. Ellenkezőleg, maga XVI. Lajos király mondta, hogy a pontosság előkelő emberek udvariassága. Tartsa mindenki kötelességének a többiekkel szemben a pontos megjelenést, mert egyszer talán a jóhiszemű emberekben is lesz annyi erőszak, hogy összejöjnek és követelni fogják az előadások, rendezések pontos megkezdését, követelően természetes jogukat az indokolatlanul és szándékosan későjövőkkel szemben. Hölgyeim és Uram, elég volt a késedelemről! De a rendezőktől is elvárjuk, hogy az előadásokat akkor kezdjék, amikor korra hirdetik és nem büntetik meg a pontosan érkező közönséget az idegkekre menő hosszú várakozással. Igen tisztelt rendezők, pontosságot kérünk, elég volt a várakozásból! Okulár.

Jövedelmi adó bevallásoknál ajánljuk olvasóink figyelmébe, hogy a külliv harmadik (belső) oldalán a megjegyzések rovatában okvetlen írják be, hogy teljesítettek katonai szolgálatot és hadmentességi adó alá nem tartoznak. Ismeretes, hogy azok, akik 12 hétnél kevesebb, vagy semmi időt nem töltöttek katonai szolgálatban, jövedelmüknek megfelelően kötelesek hadmentességi adót fizetni.

— Az utazó közönség figyelmébe. A szlovénországi országos hivatal 1—5.000. számú 1932. május 24-én kelt rendelete értelmében mindenki szabadon behozhatja a külföldről akár újságot, akár könyvet, de csak saját használatára. Ez azt jelenti, hogy nem szabad ugyanaból a könyvből több példányt behozni és azt terjeszteni. Ha valakitől a magával hozott könyvet a határon elakarják kobozni, nyomatékosan hivatkozzék a fenti Országos hivatali rendeletre és ha mégis elkoboznák, akkor okvetlen tegyen főljelentést az elkobozást végző közeget, illetve személy ellen.

Tűzifa, szén, koks, faszén és anthracit eladás nagyban és kicsinyben

ECKSTEIN FERENC

Kálnai u. 47

Szolid árak
Pontos kiszolgálás

fatelep
Telefon 102

FIZESSEN ELŐ

a Lévai Ujságra,

mert az egyedül csak az Ön érdekeit támogatja, azt védi, azért harcol ★ EGY NEGYED ÉVRE

10 Kč

ASSZONYOKNAK

A „Lévai Ujság” eredeti párisi lorrásból közlő hölgyolvasói számára hetenként egy rövid párisi divatszmelét SUZY tollából, aki kétségtelenül a női divat legbeavatottabb személyisége. Cikkeit eredeti franciából párisi munkalársunk fordítja.

Páris, február 5.

A világ minden tőjéről összefutó divathíendéktől hangos az Opera, a Madeleine és a Champs-Élisées környéke, mert a párisi divatmesterek most mutatják be eddig féltékenyen őrzött kollekcióikat. A bemutatók e héten érnek véget. A tavaszi és nyári divat karakterisztikumait ezután állapítják meg és hirdetik világgá az új vezérvonalat.

Egészség, ifjúság.

A modern nő első feladata környezetével, de főleg saját magával szemben az egészsége és a formái tökéletes harmóniájának ápolása és megőrzése.

Gondoljunk csak arra, hogy egészségünk a kedélyunktől és a munkával szemben való ellenálló erőnk nagyságától függ leginkább, tehát a legbőlcsebb dolog, amit mi asszonyok tehetünk, őrizzük meg ezt a két tényezőt egy kis intelligencia és energia árán. Tudom, sok akaratra van szükségünk, hogy naponta egy félórát szánjunk gépezetünk karbantartására.

Eleinte majd kissé nehezükre esik ezt a félórát amúgy is terhelt programunkba illeszteni, de később ez a félóra lesz a legkellemesebb és kétségtelenül a legértékesebb nap elfoglaltságunk, mert valóságos jótéteményei hamarosan jelentkezni fognak.

ket és színeket, amiről olvasóimat a jövő számtól kezdve hűségesen fogom informálni. Barátság céljából a CHANEL cég bemutatójáról néhány szót: az estélyi ruhákban sok az organdi, tüll, crêpe-mát és főleg a csipke, a kosztümökben a vörösszürke és a zöldesszürke szín volt az uralkodó.

SUZY.

Az öregedés, a mi legnagyobb elenségünk, nem ér mindenkit egyforma ritmusban. Egyesek ugyanolyan korban sokkal fiatalabbak, mint mások, tesztileg épp úgy, mint lelkiileg. Vajjon miért? Azért, mert ezek fiziológiailag is fiatalok maradtak. Sajnos, ezt a fiziológiai fiataltságot lehetetlen gyógyszeres és csodaforrások segítségével karbantartani.

Ez az ifjúság egy racinális belső gazdálkodás eredménye.

(Folyt. köv.)

Csorba Jenő mérnök előadása Léva elektrizálásáról

és ezzel kapcsolatban az elektrotechnika fejlődéséről bizonyára igen sok érdeklődőt hoz majd a járási magyar közművelődési bizottság mai előadására. Az elsőrendű szakember, aki valamikor a pólai tengerészeti iskolán az elektromosság tanát adta elő, majd a prevrat után hosszú ideig a városi villanytelep mérnöke volt, jelenleg pedig az üzemi bizottság elnöke a tőle megszokott alapaossággal

fogja részletezni a város villanybeosztási rendszerének fejlődését, lehetőségeit.

Aki a város aktuális villanyproblémáinak megoldásáról tiszta képet akar magának alkotni és mindenki, akit a villamosság — mint a jövő energiája — az elektrotechnika érdekelt, ott lesz Csorba mérnök előadásán, ma este 8 órakor a városháza nagytermében. Belépti díj nincs.

A lévai rádió tíz éves jubileuma

Mostanában van tíz éves évfordulója annak, hogy Léván az első rádió megszólalt. Ennek az első rádióknak a tulajdonosa Szabados Lajos volt, aki e jubileumi alkalomból tudósítónknak a következőket mondta az akkori rádiózási viszonyokról.

Az első gépeket 1925-ben vettem, ez a 4 lámpásos gyári gép még akkora volt, mint egy telefonközpont. Külön kellett rá engedélyt kérni, amely 50— Kč-ba került és azonkívül havonta 20 Kč-t kellett fizetni. Európában abban az időben még csak néhány leadó állomás működött. Magyar állomás még egyáltalán nem volt. A legelső állomás, amit gépemmel foghattam Bécs volt. Magyarországon csak 2 évvel később létesült leadó állomás primitív felszerelésű, egy szobából álló stúdióval. Dacára annak, hogy ez a leadó csak fél KW-os volt, sokkal jobban lehetett hallani, mint

régebbi típusú gépekkel a mai óriási leadót. Akkor még kevés állomás működött s a gyöngébb gépeknek is nagyobb szelektivitásuk volt.

Mikor rokonaimnak és a szomszédoknak megmutattam az első primitív, de hatalmas lédában elhelyezett készülékemet, nem hittek benne.

Lehetetlennek tartották, hogy olyan óriási távolságokról minden összeköttetés nélkül a gép hangokat tudjon felfogni és vissza adni. Főkéntek a padlásra, mert azt hitték, hogy valakit ott elbujtattam és annak a hangját hallják. Lementek a pincébe, átkutatták az egész házat, s miután seholt semmit se találtak, azzal gyanúsítottak meg, hogy a telefont kapcsoltam be a gépbe. Csak nehezen tudtam őket meggyőzni, hogy a háztetőn kifeszített 2 rézhuzal fogja el és vezeti le a távoli leadó állomás által kisugárzott hangokat a levegőből a

Kohn & Kovács

divatáruháza értesíti nagyrabecsült vevőit, hogy az évenként megismétlődő és a már általánosan közismert

4

FEHÉR HÉT

kezdését vette.

Jelszavunk:

„minőség, minőség és minőség!”

Ezzel is kizárólag csak a legjobb nyersanyagokból készült árukat és csakis a legismertebb gyárosok készítményeit hozzuk forgalomba. ★ Rendkívül olcsón kalkulált áraink szigorúan szabottak, ezek csak a NÉGY FEHÉR HÉT tartalma alatt érvényesek és ezen idő alatt semmiféle százalékot nem adunk.

szobába.

Természetesen abban az időben a rádiózás kezdetén meglehetősen sok zavar volt. Legérdekesebb élményem előttem még máig is érthetetlen eset volt: hallgatás közben egyszerre nagy

hangzavar támad, majd utána csönd és mikor a gép újra megszólalt, egyik barátom hangjáról ismertem rá.

A mai készülékem már az ötödik és azt hiszem, hogy azt csak a találatával cserélem ki. Kabos.

Hírek

— **Esküvő.** A pár héttel ezelőtt állásában beiktatott új nagypeszkei ref. lelkész, Patay Gyula tegnap tartotta esküvőjét Akúcs Katóval, Akúcs Lajos ref. lelkésznek, volt elődjének kedves leányával.

— **„Csókos regiment” a városi színházban.** Február 4-én nyolcadszor adta elő a Ker. Munkás Egylet műkedvelő gárdája Erdélyi Mihály „Csókos regiment” című operettjét hatalmas sikerrel. A zsufojt nézőtér számos nyiltszíni tapssal és „ujrázár”-zással jutalmazta a hatásos és kacagató jeleneteket és táncokat. Főszerepekben Miklósy Edith mint primadonna, Turpinszky József bonviván, Taby Sárka szubrett, Nagy László táncos komikus és Tóth Gyula arattak nagy sikert. Nehéz volna felsorolni az összes szereplőket, akik mindnyájan kitűnőek voltak. Különösen Mészáros Joli, Hamran István és Dohány Sándor epizódszereplők kaptak sok tapsot. Balázs Mártonnak tisztiszolgá szerepében minden táncát megkellett ismételnie és Varannay Jucika szinpadralépését tapssal üdvözölte a közönség. Nagyon jó volt Lehoczky Lajos és Mészáros Árpád a részeges alezredes szerepében. Legnagyobb elismerést érdemel a jó rendezésért idb. Akács József. A zenekart Schind-

ler Rudolf vezette nagyszerűen. Ez az előadás bucsúelőadásnak volt szánva, de közkívánatra még egyszer megismétlik.

— **Kulturst Garamsallón.** Az Sz. M. K. E. garamsallói szervezete különösen sikerült kulturstet rendezett febr. 3-án a Kulturházban. Közreműködtek Czeplédy Pál ref. esperes az egyesület elnöke, Menyhárt János ipolypásztói ig. tanító, Nagy István s. lelkész, Kiss Pálné, tanítónő, Veres Vilmos és Csontos Vilmos, akik versekből adtak elő és a helybeli dalárda Schmögnér Zoltán ig. tanító, karnagy vezényletével.

— **VI. évfolyamába lépett a Magyar Minerva.** A Magyar Minerva, amely már megindulásakor is megértő szeretettel karolta fel a fiatal írótehetségeket, most megjelent 40 oldalas januári számában ismét több értékes írást közöl a „husz évesek” tollából. A magyar ifjúság alkotásainak sorát ezuttal Zapf László (Beregszász) tartalmas tanulmánya nyitja meg a Pozsonyban született s jelenleg Amerikában élő Reményi Józsefről, akinek írásában „lépten-nyomon felsírnak a szlovenszói magyar élet emlékeit.” A fiatal nemzedéket Zapf Lászlón kívül még Házy Ferenc (Kassa), Vajlhay Dénes (Nyitra) és Vájlok Sándor (Pozsony) képviselik a Magyar Minerva hasábjain. Közülük Házy Ferenc „Egy év múltán” című finom veretű

költeményével szerepel, míg Vajthay Dénes a „Nocturno” és a „Moszkvai éjszakák” című filmekkel, Vajlok Sándor pedig Hans Fallada „Szántóvetők, bombavető” című regényével foglalkozik. A szorosán vett szépirodalmi részben igen nagy érdeklődésre tarthat számot Octavian Gogá-nak (Csucs) „Az ember tragédiája”-hoz írt eredeti előszava, amelyet a nagy román költő irt Madách Imre hatalmas alkotásának román nyelvre történt átültetésével kapcsolatban. Kristály István (Padej) és Farkas Geiza (Nemacki Elemir) pompás elbeszéléseit, továbbá Áprily Lajos (Budapest), Jan Smrek (Prága) és Urr Ida (Budapest) szép verseit kell meg kiemelni. Kedves irás az erdélyi Kabdebó Erna humoros „Bókyüjtemény”-e s egyre nagyobb érdeklődést vált ki Farkas Geizának „Az életsugarak” c. vége felé közeledő fantasztikus regénye. Egri Viktor (Nagyszombat) Szombathy Viktorral ad élethű iró képet. Tamás Lajos (Pozsony) könyvkritikájával és a „Magyarosan” rovattal fejeződik be a Magyar Minerva, amelyet melegen ajánlunk olvasóink figyelmébe. A havonként megjelenő folyóirat előfizetési ára fél évre 15, egész évre 30 kor. A kiadóhivatal (Pozsony, Kertész utca 1.) 3 korona postabélyeg ellenében küld mutatványszámot és csekklapot. Egyes számok Pozsonyban 3 koronáért a Stampfel-, Steiner- és Szent József-könyvkereskedésben, valamint Weisz M. újságüzletében kaphatók.

— Lévatól Londonig, valamint Lévaiak Párisban című cikksorozatunkat mult számunkban befejeztük. Ezek közlésével is szélesebbíteni kívántuk olvasóink érdeklődésének horizontját. Schulcz Pál párti munkatársunk tollából továbbra is hozunk általános érdekű cikkeket.

— Gázol a vonat. A kálnai vasúti átjárónál évről-évre katasztrófa történik. Szerdán este a Pozsonyból Lévára érkező vonat mozdonya Hornyik András felsőgyörödi lakos szánjának rudját annyira meglendítette, hogy az a szánból kirepült és fejfelé nekivágódott az utmenti tévirópóznának, fejét szelvezte és azonnal szörnyet halt. A csendőri vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenség a gazda hibájából történt, aki mámoros állapotban nem vette észre a közeledő vonatot.

— A „Csókos Regiment” 9-ik előadása a városi színházban febr. 25-én, este 8 órakor lesz.

— Sok a hiányzó diák a lévai iskolákban. A lévai iskolákban, de főként a gimnáziumban és a polgári iskolákban a kemény téli időjárás következtében egyre több megbetegedés fordult elő a diákság között. A betegségek között főként az influenza, mumpsz, mandulagyulladás és egyéb torokbajok terjedtek el. Az egyes osztályokban a diákok 30—40%-a hiányzik és a további fertőzések érdekében tanácsos volna, legalább is rövid időre az előadásokat teljesen beszüntetni, hogy a szülők indokolt aggodalmainak az iskolák igazgatósága véget vessen. Dr. Čarský hatóságí orvos sürgős közbelépésére volna szükség.

— Haláleset. Mészáros Mihály lévai gazdálkodó életének 53-ik évében pár napi szenvedés után agyvérzés következtében elhunyt. A szorgalmas és törekvő férfi halálával családját nagy veszteség érte. A lévai ref. egyház érdemes gondnokát, a barsi ref. egyházmegye tanácsbíróját veszítette el benne.

△ Jelmezbálokra ajánlunk lamét minden színben Ké 3,90, krisztalint minden színben Ké 3.— Új estélyi ruhaanyagok érkeztek nagy választékban Kohn & Kovács divatházába.

Az LTE álarcosbál sikere

A bál és a krízis.

Az LTE álarcosbál, amely évente társadalmi eseményszámba megy Léva várákózáson felül, jól sikerült. Minden bál, de különösen az LTE jelmezbálja a gazdasági viszonyok hűségese visszatükröződése, fokmérője. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a gazdasági válság legmélyebb pontján már túl vagyunk, az ideit rendezés több embert hozott a bálterembe, mint a tavalyi.

A maszkok.

A felvonuló álarcon nem is annyira a gazdasági viszonyok, mint inkább az ötletesség hiánya látszódott meg. Kevés volt az igazán szellemes, hatásos maszk és ezért a díjakat szétosztó bizottságnak nehéz munkája volt, amíg döntését meghozta. Az első díjat Dr. Hornyné Bologh Kata texasi jelmeze nyerte, megérdemelten. A második díjat a kéméndi menyecskének öltözött hölgyek csoportja: Dr. Huberth Pálné, Dr. Vidlicska Jaroslávné, Weinberger Lászlóné és Dr. Weisz Lászlóné — kapta, akik színes öltözékkel látványosságai voltak az estnek. A harmadik díjat Tóth Piri izlé-

Apró hirdetések

Minden szó 50 fillér, a legkisebb hirdetés ára 5 Ké.

Kiadó lakásokat és butorozott szobákat lapunk előfizetői részére ingyen közlünk. — Azok, akik nem előfizetői a Lévai Ujságnak, a hirdetés egyszeri közléséért 2—Kélt fizetnek. A nehéz gazdasági viszonyok között lapunk ezzel kíván olvasóinak segítségére lenni.

Butorozott szoba

emeleten különbejárattal, fürdőszoba használattal kiadó.

Bélyegalbum eladó.

Modern 3 szobás lakás

teljes komforttal 16 utcában kiadó.

Belvárosban 4 szobás

lakás mellékhelyiségekkel kiadó.

Címek a kiadóban, Štur utca 3. szám.

Három szobás lakást keresek a belváros közelében.

Szekrényt használt, de jókárban lévő megvételre keresek.

Használt írógépet veszek

Egy szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakást lehetőleg a város belterületén márc. 1-ére vagy 15-ére keresek.

ses népies stílusban készített ruhája nyerte.

A hangulat

eleinte nehezen indult, de később annál inkább emelkedett és a hajnali órák még semmit sem fárasztottak távozásra. Okulásul meg kell jegyeznünk, hogy a maszkok érdekében a természet jobban kell szellőztetni. — A felvonulást megelőző program újszerűségével hatott, a szereplő görököket: Patkós Ida, Oberth Lili, Berényi Rózi és Wertheimer Olga, valamint Nyitrai Zsófia akrobata mutatványait a közönség lelkesen tapsolta. Miss Léva 1935 Steiner Zsuzsi; Udvarhölgyek: Klein Zsuzsi, Bradáč Joli Kremnica, Spod Ilus.

Ottmann pénztáros jelentése szerint a Szövetség vagyona 38.000—Ké. Ezután a fellebbezések következtek, amelyeket a legbékésebben intézett el a közgyűlés, majd megválasztották a tisztikart.

A B. T. közgyűlése.

Ugyanazon a napon tartotta a Bírak Testülete rendes évi közgyűlést Brüll Emil elnökle alatt. A közgyűlés simán és programszerűen folyt le. A kegyelmi kérvények és fellebbezések során Gottreich, középkerületi bíró ügyét tárgyalta a közgyűlés. A nevezett bíró a RME—RPS mérkőzésen visszarugta az üres kapura tartó labdát. A BT első fokozat örökre kizárta tagjai sorából, de fellebbezésére a közgyűlés csak 4 évre tiltotta el a bíraskodástól.

— Juventus — Gimnázium f. hó 10-én barátságos jégkorong mérkőzési tartottak. Eredmény 5:2 Juventus javára.

SPORT

Révay István a Cs. M. T. Sz. elnöke nyilatkozik a Lévai Ujságnak

F. hó 3-án a Juventus tajnai kirándulása alkalmával rovatvezetőnk meginterjúvotta a Cs. M. T. Sz. illusztris elnökét Révay Istvánt, aki a következőket válaszolta a fölött kérdésekre.

Milyennek látja elnök úr a szlovenszkói magyar sport helyzetét és hogy van megelégedve a mult évi eredményekkel?

Az általános helyzet elég kedvező. Egyesületeink és a versenyzők minden sportágban derekasan megállják a helyüket. Ha szemügyre vesszük az egyes sportágakat, sokszor első helyen látjuk a magyarokat. Asztaliteniszben, uszásban a magyarok vezetnek, futball-csapataink a divíziós küzdelmekben szépen szerepeltek. Mult évi eredmények alapján meg vagyok elégedve egyesületeink működésével.

Mi a véleménye a divízióról, helyesnek tartja-e az új beosztást?

Általános sportszempontról helyesnek tartom a divíziós rendszert, mivel az erős csapatoknak meg van az a lehetősége, hogy a legjobbak közé fejlődhessenek. Az új beosztásnak az a hátránya, hogy az M. L. Sz.-nek sportkonkurenciát csinál és anyagi kárt okoz. Ismétlem azonban, általános sport szempontról helyesnek tartom, hogy a kerületek legerősebb csapatai bekerülnek a divízióba, mert ez által emelkedik a név és a fejlődési lehetőség. Mi, a Cs. M. T. Sz., a csehszlovákiai magyar sport legfelsőbb fóruma, nem akarunk elzárkózott kisebbségi sport-politikát folytatni, mert ez a sportnak csak hátrányára válna. Céltunk a csehszlovákiai sport egyetemes fellendítése.

Mi a programja az M. T. Sz.-nek?

Népszerűsíteni kell a többi sportágakat is, mert jelenleg nálunk csak

a labdarugás örvend népszerűségnek. Jövő programunk az összes sportágak fellendítése Szlovenszkon, amelyek nem nyerték meg a tömegek rokonszenvét.

Terveik megvalósításához van elegendő anyagi fedezetük?

Anyagi helyzetünk kedvező, úgy hogy tagegyesületeinket pénzbőlleg is támogatni tudjuk, bár ezek a segélyek nem olyan nagy összegek, mint amilyeneket az első években utaltunk ki. Egyesületeink száma nagyon megnövekedett úgy, hogy nem áll módunkban nagy összegeket a segélyezésre kiutalni.

Mikor tartja a Cs. M. T. Sz. legközelebbi gyűlést?

Több mint valószínű március 1-én, Ungváron.

A béke szelleme uralkodott a Cs. A. F.—M. L. Sz. január 27-i közgyűlésén. A szlovenszkói magyar sport legerősebb szervezete, a Labdarugó Szövetség ez évi közgyűlése békés kézfogással volt. Az elmérgesedett keleti ügyet Hoffmann dr, a kerület egyesületi képviselőjének megért és béke-külö magatartásával sikerült elintézni és a közgyűlés a kerület autonómiáját visszaállította.

A kerületek nagy érdeklődése mellett nyitotta meg a közgyűlést Nagy Dező elnök. Utána Weisz Gyula, Dél; Kalafony Észak, Jelinek Közép, Brüll mérnök a B. T. üdvözlését tolmácsolta. Résztvevők és szavazók igazolása során kilüti, hogy a déli kerületnek van a legtöbb (24) szavazati joga. Schürmann Ilkár ismertette a szövetség mult évi munkáját, majd Kohút Pál a CsAF és a Szövetség között a mult évben elintézt fontosabb ügyeket.

KÖZGAZDASÁG

Hivatalos gabona árak: A Monopólium Társaság febr. hóra lévai paritásban a következő árakat állapította meg: buza 157:30, rozs 116:50, kőzép sörárpa 121:50, takarmány árpa 111:50 zab 122:20, kukorica 113:—, kukorica (fehér) 113, kukorica cinquin. 135:— Ké

Egyéb magvak piaci ára febr. 9-én:
Bab (fehér) — — — — 95— 110—
Mák — — — — 350— 390—
Vörös here — — — — 900— 970—
Lucerna — — — — 600— 650—
Burgonya (rózsa) — — — — 70—
Burgonya (gyári) — — — — 25— 35—

A felhozatal igen csekély. A gabona-piac megszűnt, a gazdák gabonájukat egyenesen a Gabona Társaság bizományosainak rakta-raiba szállítják. A fel nem kínált gabonamennyiségek Léva vidékén igen tekintélyesek, ami annál sajnálatosabb, mert a búzán és rozson kívül más gabonaféleséget a Gabona Társaság még az augusztusi kezdő áron sem vesz át.

Valuták:

német márka	— — — —	914—
magyar pengő	— — — —	433:50
svajci frank	— — — —	773:50
angol font	— — — —	117—
olasz lira	— — — —	203:40
amerikai dollár	— — — —	23:70
francia frank	— — — —	157:80
osztéri schilling	— — — —	450:50

„LÉVAI UJSÁG” gazdasági, kulturális és kritikai hitelep, megjelenik minden szerdán. — Főszerkesztő: Dr. STRASSER ELEMÉR. — Felelős szerkesztő és kiadó: AKÚCS ERNŐ dipl. agr. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Léva, Štur u. 3. Telefon 19. — Nyomja: FODOR utóda Lénca Jenő nyomdája Léva, Szepelei u. 28. — Előfizetési díj: egész évre 40, fél évre 20, negyed évre 10—Ké, egyes szám ára 30 fill. — Három példány megtartása egyéves előfizetésnek számít. — Hirdetések tarifa szerint Fodor papírkésztyében adhatók át. Telefon 70. — Gyakori hirdetőknak árengedmény. — Kéziratokat a szerkesztőséghez küldendők. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza. — A postabélyeg használatát a bratislavi posta- és távirtdigasztóság lévai feladókahelytel 109.76. V—1934 szám alatt engedélyezte.